Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman muuttaminen

Euroopan meri ja kalatalousrahastoa koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 20 artiklan mukaan komissio hyväksyy kaikki toimintaohjelman muutokset täytäntöönpanosäädöksillä. Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 § 10 kohdan mukaan Valtioneuvoston tulee hyväksyä esitykset Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittisiksi ohjelmiksi.

Tässä asiakirjassa esitetään toimintaohjelman rahoitussuunnitelman muutosehdotukset perusteluineen. Valtioneuvoston hyväksyttyä muutosehdotukset maa- ja metsätalousministeriö tallentaa muutokset komission sähköiseen tietojärjestelmään ja lähettää muutosehdotukset komission hyväksyttäväksi.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 49 artiklan mukaan seurantakomiteaa on kuultava kaikista ohjelmaa koskevista hallintoviranomaisen esittämistä muutosehdotuksista. Suomen toimintaohjelman 2014–2020 seurantakomitea on hyväksynyt toimintaohjelman alla kuvatut muutosehdotukset 29.8.2021 päättyneellä kirjallisella menettelyllä.

Toimintaohjelman muutosehdotukset

Toimintaohjelman rahoitussuunnitelmaa on tarpeen muuttaa, sillä valtion talousarvion vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa täydennettiin vuoden 2020 talousarvion momentin 30.40.62 (Elinkeinokalatalouden edistäminen) perusteluja siten, että mahdollistettiin kalatalouden koronakriisitukeen osoitetun määrärahan käyttäminen myös kalatalouden elpymistoimenpiteisiin Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kautta. Koronakriisitukeen varatusta 10 miljoonan euron määrärahasta 6 miljoonaa euroa kohdennettaisiin ohjelmamuutoksella Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman painopisteille kansallisena vastinrahoituksena. Koronakriisitukeen varatusta 10 miljoonan euron määrärahasta on käytetty n. 2,6 miljoonaa euroa. Koronakriisitukijärjestelmä on voimassa vuoden 2021 loppuun saakka ja on arvioitu, että jäljelle jäävällä 1,4 miljoonan euron osuudella pystytään kattamaan avustusjärjestelmän voimassa oloaikana maksettavat avustukset. Koronavirukseen liittyvien rajoitus- ja sulkutoimien lievennyttyä avustuksia on perusteltua kohdentaa suoran kustannustuen sijasta elpymistä tukeviin investointeihin ja kehitystoimiin.

Rahoitustaulukon muutoksella varmistetaan myös, että ohjelman jäljellä olevat varat saadaan käytettyä vaikuttavimpien hankkeiden rahoittamiseen. Lisäksi jäljellä olevien määrärahojen käyttö edellyttää EU:n ja kansallisten varojen suhteiden muuttamista joissakin unionin painopisteissä, jotta ne vastaisivat käytettävissä olevien määrärahojen rahoitussuhteita Manner-Suomessa. Muutokset pohjautuvat vireillä oleviin hankkeisiin sekä muihin tiedossa oleviin rahoitustarpeisiin. Maa- ja metsätalousministeriö on käynyt rahoitustilannetta läpi yhdessä ELY-keskusten kanssa ja valmistellut muutosesityksen sen pohjalta.

Muutosesitys:

Rahoitussuunnitelmaan esitetään seuraavia muutoksia:

- Kestävän kalastuksen painopisteestä siirrettäisiin 86 000 euroa EU-rahoitusta paikallisen kehittämisen painopisteeseen. Lisäksi siirrettäisiin 86 000 euroa kansallista rahoitusta jalostuksen ja kaupan painopisteeseen. Yhteensä kalastuksen painopisteen rahoitus vähentyisi siis 172 000 eurolla.
- Kestävään vesiviljelyyn lisättäisiin uutta kansallista lisärahoitusta 4 212 500 euroa. Lisäksi vesiviljelyyn siirrettäisiin 192 500 euroa EU-rahoitusta jalostuksen ja kaupan painopisteestä. Vesiviljelyn painopisteeseen lisättäisiin siis yhteensä rahoitusta 4 405 000 euroa.
- Paikallisen kehittämisen painopisteessä on tarve korjata EU-rahoituksen ja kansallisen rahoituksen suhdetta. Painopisteen kokonaisrahoitus ei muuttuisi, mutta EU-rahoitusta lisättäisiin 450 000 eurolla siirtämällä rahoitusta kestävän kalastuksen ja jalostuksen ja kaupan painopisteistä sekä teknisestä tuesta. Kansallista rahoitusosuutta puolestaan siirrettäisiin 450 000 euroa paikallisesta kehittämisestä jalostuksen ja kaupan painopisteeseen.
- Jalostuksen ja kaupan painopisteestä siirrettäisiin EU-rahoitusta yhteensä 276 500 euroa kestävän vesiviljelyn sekä paikallisen kehittämisen painopisteisiin. Lisäksi jalostuksen ja kaupan painopisteeseen lisättäisiin 1 787 500 euroa uutta kansallista lisärahoitusta sekä siirrettäisiin yhteensä 756 000 euroa kansallista rahoitusta kestävän kalastuksen, paikallisen kehittämisen ja meripolitiikan painopisteistä sekä teknisestä tuesta. Yhteensä jalostuksen rahoitusta lisättäisiin siis 2 267 000 euroa.
- Meripolitiikan painopisteestä siirrettäisiin 200 000 euroa kansallista rahoitusosuutta jalostuksen ja kaupan painopisteeseen.
- Teknisestä avusta siirrettäisiin 280 000 euroa EU-rahoitusosuutta paikallisen kehittämisen painopisteeseen ja 20 000 euroa kansallista rahoitusosuutta jalostuksen ja kaupan painopisteeseen. Teknisestä avusta siirrettäisiin siis yhteensä 300 000 euroa muihin painopisteisiin.

Perustelut:

Esitetyt siirrot vahvistaisivat unionin painopisteen 2 (kestävä vesiviljely) rahoitusta yhteensä noin 4,4 miljoonalla eurolla ja painopisteen 5 (jalostus ja kauppa) rahoitusta noin 2,3 miljoonalla eurolla. Siirtoesitys vähentäisi painopisteen 1 (kestävä kalastus) rahoitusta yhteensä 172 000 euroa ja painopisteen 6 (meripolitiikka) rahoitusta 200 000 eurolla. Meripolitiikan kansallisen rahoituksen osuus on Ahvenanmaalle varattu kansallisen rahoituksen kiintiön käyttämättä jäänyt osa. Kansallisen rahoitusosuuden lisäys ja esitetyt siirrot mahdollistaisivat sen, että kaikissa painopisteissä olisi käytettävissä rahoitusta hyvien ja vaikuttavien hankkeiden rahoittamiseen sekä sen, että EU:n ja valtion osarahoitussuhteet vastaisivat Manner-Suomessa käytettävissä olevaa EU:n ja kansallisen määrärahan tilannetta kaikissa unionin painopisteissä. Tällöin ELY-keskukset kykenevät hyödyntämään täysimääräisesti käytettävissä olevan määrärahan hankkeiden rahoittamiseen.

Unionin painopiste	**Ehdotus toimintaohjelman muutokseksi**		
	EU	Kansallinen	Yhteensä
UP1 (kestävä kalastus pl. moottoreiden vaihto)	-86 000	-86 000	-172 000
UP1 (moottoreiden vaihto)	0	0	0
UP2 (kestävä vesiviljely)	192 500	4 212 500	4 405 000
UP3 (kalastuksen valvonta)	0	0	0
UP3 (kalastuksen valvonta-alukset)	0	0	0
UP3 (tiedonkeruu)	0	0	0
UP4 (paikallinen kehittäminen)	450 000	-450 000	0
UP5 (jalostus ja kauppa)	-276 500	2 543 500	2 267 000
UP6 (meripolitiikka)	0	-200 000	-200 000
Tekninen tuki	-280 000	-20 000	-300 000
Yhteensä	0	6 000 000	6 000 000

8.2 EMKR:n rahoitusosuus ja osarahoitusosuus unionin painopisteisiin, tekniseen apuun ja muuhun tukeen (euroa)

		Kokonaistuki			Pääosuus (kokonaisrahoitus ilman suoritusvarausta)		Suoritusvaraus		Suoritusvarauksen määrä osuutena unionin kokonaistuesta
Unionin painopiste	**Unionin painopisteen mukainen toimenpide**	**EMKR:n rahoitusosuus (mukana lukien suoritusvaraus)**	**Kansallinen vastinrahoitus (mukaan lukien suoritusvaraus)**	**EMKR:n osarahoitusosuus**	**EMKR:n tuki**	**Kansallinen vastinrahoitus**	**EMKR:n suoritusvaraus**	**Kansallinen vastinrahoitus**	
		a	**b**	**c = a / (a + b) * 100**	**d = a – f**	**e = b – g**	**f**	**g = b * (f / a)**	**h = f / a * 100**
1 - Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan kalastuksen edistäminen	1 - 33 artikla, 34 artikla ja 41 artiklan 2 kohta (EMKR:n 13 artiklan 2 kohta)	200 000,00	200 000,00	50,00%	200 000,00	200 000,00			5,66%
1 - Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan kalastuksen edistäminen	2 - Rahoitus unionin painopisteen 1 loppuosalle (EMKR:n 13 artiklan 2 kohta)	~~13 045 433,00~~ 12 959 433,00	~~18 104 567,00~~ 18 018 567,00	~~41,88%~~ 41,83%	~~12 295 433,00~~ 12 209 433,00	~~17 058 121,60~~ 16 972 121,93	750 000,00	1 046 445,07	5,66%
2 - Ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan vesiviljelyn edistäminen	-	~~13 125 832,00~~ 13 318 332,00	~~18 374 168,00~~ 22 586 668,00	~~41,67%~~ 37,09%	~~12 394 060,00~~ 12 586 560,70	~~17 354 387,00~~ 21 566 887,00	731 771,30	1 019 781,00	5,61%
3 - YKP:n täytäntöönpanon edistäminen	1 - Tutkimustiedon parantaminen ja tarjonta sekä tietojen keräämisen ja hallinnoinnin parantaminen (EMKR:n 13 artiklan 4 kohta)	14 202 187,00	3 550 547,00	80,00%	13 202 187,00	3 300 547,00	1 000 000,00	250 000,00	7,00%
3 - YKP:n täytäntöönpanon edistäminen	2 - Seurannan, valvonnan ja täytäntöönpanon valvonnan tukeminen siten, että sillä parannetaan institutionaalisia valmiuksia ja julkishallinnon tehokkuutta lisäämättä hallinnollista rasitetta (76 artiklan 2 kohdan a–d alakohta ja f–l alakohta) (EMKR:n 13 artiklan 3 kohta)	15 556 490,00	1 728 499,00	90,00%	14 456 490,00	1 606 277,00	1 100 000,00	122 222,22	7,00%
3 - YKP:n täytäntöönpanon edistäminen	3 - Seurannan, valvonnan ja täytäntöönpanon valvonnan tukeminen siten, että sillä parannetaan institutionaalisia valmiuksia ja julkishallinnon tehokkuutta lisäämättä hallinnollista rasitetta (76 artiklan 2 kohdan e alakohta) (EMKR:n 13 artiklan 3 kohta)	259 409,00	111 175,00	70,00%	259 409,00	111 175,00			
4 - Työllisyyden ja alueellisen koheesion lisääminen	-	~~3 986 734,00~~ 4 436 734,00	~~5 533 266,00~~ 5 083 266,00	~~41,88%~~ 46,60%	~~3 768 505,00~~ 4 218 505,00	~~5 229 088,00~~ 4 779 088,00	218 229,00	304 178,00	5,56%
5 - Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen	1 - Varastointituki (67 artikla) (EMKR:n 13 artiklan 6 kohta)	0			0				
5 - Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen	2 - Syrjäisimmillä alueilla aiheutuvien lisäkustannusten korvaaminen (70 artikla) (EMKR:n 13 artiklan 5 kohta)								
5 - Markkinoille saattamisen ja jalostuksen edistäminen	3 - Rahoitus unionin painopisteen 5 loppuosalle (EMKR:n 13 artiklan 2 kohta)	~~6 770 524,00~~ 6 494 024,00	~~8 792 322,00~~ 11 335 822,00	~~43,50%~~ 36,42%	~~6 388 753,00~~ 6 112 253,00	~~8 260 192,00~~ 10 803 692,00	381 771,00	532 130,00	
6 - Yhdennetyn meripolitiikan täytäntöönpanon edistäminen	-	4 445 560,00	~~6 200 000,00~~ 6 000 000,00	~~41,76%~~ 42,56%	4 163 741,00	~~5 806 961,00~~ 5 606 961,00	281 819,00	393 039,00	6,34%
7 - Tekninen apu	-	~~2 800 999,00~~ 2 520 999,00	~~3 905 456,00~~ 3 885 456,00	~~41,74%~~ 39,35%	~~2 800 999,00~~ 2 520 999,00	~~3 905 456,00~~ 3 885 456,00			
Yhteensä		**74 393 168,00**	**~~66 500 000,00~~ 72 500 000,00**		**69 929 578,00**	**~~62 832 212,94~~ 68 832 212,76**	**4 463 590,00**	**3 667 787,24**	**6,04%**